

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyílttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Akasztófára velük.

A hatvanas évek elején nem ritka eset volt: midőn a hatóságok, hogy meggátolják a mindennap előforduló rablásokat és gyujtogatásokat, felhatalmazást kértek a kormánytól rögtönítelő bíróságok alakítására. Az ilyen rögtönítelő bíróságok azután a tettenért rablókkal és gyujtogatókkal nagyon hamar végeztek. Kimondták a halált és a kimondott ítélettől számított 3 óra múlva a delikvens már az akasztófán lógott.

Ma már ilyen rögtönítelő bíróságok alakítása a legnagyobb ritkaságok közé tartozik és a büntető igazságszolgáltatás a legritkább esetekben alkalmazza a halálbüntetést és az esetben is midőn kénytelen azt kimondani, hónapok sőt gyakran egy év is beletelik, még az illető bűnösön az ítéletet végrehajjták.

Hát ami a büntető igazságszolgáltatás hosszadalmas eljárását illeti, azt minden humánus és igazságszerető egyénnek helyeselni kell. Helyeselni kell pedig azért: mert így nem történhet meg az az eset ami azelőtt megtörtént, hogy ártatlan embert is végeztek ki bűnös helyett. Egy év, vagy több hó leforgása alatt jöhetnek közbe dol-

gok, melyek következtében a felsőbb fórumoknak módjában áll az alsóbb bíróságok tévedését helyre hozni. Hiszen nem egyszer olvastuk már, hogy a felsőbb bíróságok az alsóbb bíróságok halálós ítéletét fogságra változtatták, de arra is volt már eset: midőn a halálraíteltet fel is mentették és szabadlábra helyezték.

Az igazat megvalva, mi sem tartozunk azok közé, akik a halálbüntetés eltörlése ellen érvelnek. Mert utóvégre is vannak megrögzött gonosztevők, akiket igen is ki kell taszítani a társadalomból és nem érdemesek arra, hogy az állam költségén tápláltassanak és ruháztassanak. Az ilyen megrögzött gonosztevőkre nem érdemes egy árva fillért sem költeni és nem érdemlik a levegőt, amit beszívnak és lehetükkel meg is rontanak. Mert hát sokkal humánusabbnak tartanók, ha azt a pénzt, amibe ezek a gazemberek az államnak kerülnek, az elhagyatott ártatlan gyermekekre költenék. Ki kell azonban jelentenünk, hogy javíthatatlan gazembereknek nem éppen a rablókat és rablógyilkosokat tartjuk, akik közül akár hányat a ferde nevelés, sőt nem egyszer a nyomor, vagy a féktelen szenvedély

visz e szörnyű bűnbe, nem azokat, kik vakmerően felnőtt férfiakat, kik esetleg védeni is képesek magukat támadások ellen: hanem azokat, kik orozva gyilkolnak, vagy tehetetlen nyomorultakat, de leginkább azokat, akik ártatlan gyermekeket gyilkolnak le vagy sanyargatnak agyon. Mi javíthatatlan gonosztevőknek azokat tartjuk, kik ártatlan gyermekeket csupán önző vagyonszerzésből ölnek vagy kinoznak. Mert hiszen ezek az ártatlan teremtések magukat ezekkel a bestiákkal szemben védelmezni képtelenek, mi ezekre az angyalcsinálókra kérnénk statáriumot, kérnénk halálbüntetést.

A fővárosi lapok majdnem állandó rovatokat tartanak fel ezeknek a rimáknak, kik a bukott nők gyermekeinek eltartásából élnek. A bűnös szerelem gyümölcsseitől a bukott nők szabadulni akarnak, vagy azokat, mint cselédek magukhoz nem vehetik, tehát a főváros szomszédos községeiben lakó vén rimáknak adják ki tartásra, kiknek ez valóságos kenyérkeresetét képezi. Ezek azután ezeket az ártatlan teremtéseteket agyon sanyargatják, agyon éheztetik. A főváros környező falvak temetőiben halmozásával porladoznak tetemei e sze-

TÁRBIZAI

Örvények.

— Eredeti regény a budapesti életből. —

Irtja: **Négyusz.**

A fővárosban.

A vonat méltóságteljes lassúsággal csamogott be a főváros keleti pályaudvarának hatalmas, üvegkupolás csarnokába. Az iménti csöndet mintegy varázsütésre nagy elevelenség, zajos élénkség váltotta föl. Az utasok tömegesen szálltak le és előzönlöttek a perront. Fűrge vasuti hordárok ellepték az egyes kupékat, lesegítvén a kényelemkereső pasasérok podgyászait. A kijárónál két oldalt sorfalat állottak a várakozók, ideges nyugtalansággal s éber figyelemmel nézegetvén az előttük elhaladók tarka seregét, nehogy valamiképp elszalaszák érkezőiket. Résen voltak az árgus-szemű finánczok (a pénzügyek derék őrei), kik a reájuk ruházott hatalomnál fogva minden «gyanús» személységet egy külön helyiségbe tessékelttek, hol a «kollégák» lelkiismeretes gondossággal, kötelességszerű buzgósággal megmotozták, átvizsgálták a holmikat.

Tarnyai Etelka, egy csinos, megnyerő arcú, egészséges színű leány is ezzel a vonattal érkezett Budapestre. Vele nem jött senki, őt nem várta senki. Társa mind-

össze egy kisebbszerű kizitaska volt, mely nem lehetett túlságos nehéz, mert megörnyedés nélkül, szinte egyenes testtartással vitte. Aki jobban szemügyre vette a leányt, észrevehette félszeg, bátortalan viseletéről félénk tekintetéről járatlanságát e nagy városban. Csakugyan idegen volt előtte a metropolis; csupán egy izben (akkor is rövid időre) az országos kiállítás alatt járt itt, de akkor még gyermeklányka volt; azóta szép, kifejlett leánynya serdült.

November havát jelezte a kalendárium. Az időjárás meglehetősen csipős, hideg, ködös volt. Mikor kilépett Etelka az utcára, már szerte-széjjel égtek a gázlámpák, a nagy ködben azonban nem igen árasztottak világosságot. Etelka eleinte mitsem látott a nagy homálytól, lassan-lassan azonban hozzászokott szeme a sűrűséghez és jobban kivehette az egyes tárgyak körvonalait. A szokatlan zür-zavar, a villamosok szünetnélküli csilingelése, a kocsi robagása, száguldozása, az autombilok kellemetlen zakatolása, pöffögése, az emberek nyüzsgő áradata, a járó-kelők lötása-futása, odébb meg a villamos iv-lámpák szemkápráztató, vakító fénye elkábította, megszedítette. Az egyszerre föl-tuduló sok látni és hallani való összegomolyodott, örületes hangzavarban futott össze, idegbomlasztó káoszszá olvadt előtte. Mikor magához tért, fölocsudott; két gyer-

kőcz settenkedett előtte és nyafogó hangon, üzleti szellemre és pesti raffiniára valló fogással túlicizitáltak egymást:

— Nagysága kérem, én elviszem a kofferjét olcsón!

— Méltóságos asszonyom, néhány krajczárért bárhová elmegyek a táskával!

A leány hangosan elnevette magát e furcsa tituluson, amikkel megtisztelték a sihederek; főleg imponált neki az «asszony» elnevezés. Mikor már jól kikapcagta magát, kabátja zsebéből kikotorászott egy czedulát, melyen leendő lakása czime volt följegyezve. Ezzel átadta a kizitaskáját az egyik fiúnak és odaszólt neki:

— Szomorúvölgy-utca 72.

A fiú megvakarta ugyan a fejbüdjét, mert kissé távolnak tartotta a megnevezett utcát, de abban a reményben, hogy ehhez mérten dijjazzák fáradságát, szó nélkül megindult. A lány követte.

Az úton, miután gyalog mentek, alkalma volt cselekedete felől gondolkodni. Abban a kis faluban, ahol nénijénél nevelkedett és akinél lakott, nem a legrosszabb dolga volt. Igaz, hogy nénye — szüleit nem ösmerte — sohasem övezte körül, még kis gyermekkorában sem, azzal a csodás melegséggel, forró szeretettel és féktelen rajongással, mivel egy anya körülveszi szeméfényét, gyermekét. (Folyt. köv.)

rencsétlen agyonkinozott teremtségeknek. Ezeket az emberi érzésből kivetkőzött banyákat, kik néhány garasért éheztek és sanyargatják lassu kinozással ölik meg a bukott szülők ártatlan teremtsékeit, nevezik «angyalcsinálóknak».

Hát ilyen «angyalcsináló» kompánia állott a múlt héten a pestvidéki kir. törvényszék előtt. Három darab ilyen lelketlen rimára bizonyították rá, hogy a gondjaikra bizott ártatlan teremtséket Arbues Péter vérszomjú spanyol inkvizitort is megszegyenítő módon kinozták majdnem halálra. Kitünt, hogy ha a szülők csak egy napi késedelemmel küldték meg a kikötött összeget, ezek a boszorkányok az ártatlan gyermekeken bosszulták meg a szülők pontatlanságát.

Ezt a vérlázító tárgyalást olvasva, azt hittük, hogy legalább is fegyházra ítélik e lelketlen boszorkányokat, kiket tiszta lelkiismerettel lehetett volna elevenen megsütöni. A pestvidéki kir. törvényszék pedig feltéve a vaskalapot és beburkolva magát a görbe paragraphusok köpenyébe, 2-2 havi, szóval: két havi börtönre és 50-50, szóval ötven korona pénzbírságra ítélte ezeket az égetni való boszorkányokat. Éppen annyira büntette tehát és éppen úgy mérlegelte a bűn nagyságát, mint büntette volna és mérlegelte volna azt a bűnt, ha valaki az éhség által kényszerülve egy tárl tarhonyáért, vagy egy darab kenyérért betér egy fővárosi nyaralóba.

Nem lehet tehát csodálkozni, midőn ezek a borzalmas képek mindig sürűbben tárulnak a közönség szeme elé. Nem lehet csodálkozni azon, ha mindinkább szaporodik azoknak a szerencsétlen teremtségeknek a száma, kikkel az angyalcsináló rimák temetőket töltenek be. De azon sem lehet csodálkozni, hogy szaporodik azon utálatos kéjenczek száma is, kik kéjvágyuk kielégítésére ártatlan gyermekeket szereztenek meg, midőn ugy ezeket a gaz kéjenczeket, mint kerítőket szabadon engedik futni, az ártatlan teremtségek agyonkinozott meg éppen úgy büntetik, mint egy verekedő suhancot.

Nem ugy uraim! mert ha van értelme a halálbüntetésnek, ugy ezekkel szemben kell azt alkalmazni. Bécsben két évvel ezelőtt egy ilyen gyermekkinzó bestiát halálra ítélt a bécsi esküdtszék és a halálos ítéletnek szabad folyást engedett a Felső.

Igen tisztelt uraim, ezekkel a gyermekrontó kéjenczekkel és ezekkel a gyermekgyilkos, gyermekkinzó rimákkal szemben kell alkalmazni a halálos ítéletet, statáriumot nekik, akasztófára velők!

A községi közgyűlésből.

A f. hó 24-én már kora reggel észre lehetett venni, hogy a község házában nem mindennapi dolgok fognak történni. A

községi képviselőtestület tagjai majdnem teljes számmal jelentek meg ugy annyira, hogy 3 községi képviselőnél több nem is hiányzott. Feljöttek még olyanok is, akiknek megjelenése valóságos fehér holló számba megy.

A képviselőtestület eme lelkes megjelenéséből, mi akik ismerjük a közügyek iránti érdeklődését a választott és virilis városlakóknak, mindjárt tudtuk, hogy itt valami választás fog végbemenni, még pedig a jelöltek, illetve a pályázók bizonyosan helybeliek és valószínű, hogy a helybeli kiterjedtebb családok sarja. Igen, mert hát nálunk az első kvalifikáció az, hogy az illető helybeli legyen, vagyis magyarul ezt az eljárást lokálpatriotizmusnak nevezik.

A községi közgyűlést Nagypál Imre bíró nyitotta meg, üdvözölve a majdnem teljes számban megjelent képviselőket.

Holló Adolf II-od jegyző állt fel azután és meleg hangon és meghatottsággal bucsuzott el a képviselőtestületől, midőn kijelentette, hogy állását megváltik és nyugdíjaztatás iránti kérvényét holnap beadja. Együttal kijelentette, hogy addig is, még kérvénye elintézését nyer, fizetését felajánlja egészen annak, ki őt ideiglenesen helyettesíti.

Holló Adolf után Réti Ferencz állt fel, ki szép szavakban emlékezik meg Holló Adolf érdemeiről és kéri azokat jegyzőkönyvbe vétetni.

A képviselőtestület egyhangulag elhatározza, hogy Holló Adolf II. jegyző érdemeit jegyzőkönyvbe örökíti meg.

Ezen rövid bevezetés után jelent meg Tasnády Imre járási főszolgabíró és nyomban megnyitotta a tisztújító széklet. Tudomására hozta a képviselőtestületnek, hogy Szarka Lajos eltávazása folytán megüresedett IV-ik jegyzői állásra 8 jelölt adta be pályázatát, kik közül egy időközben visszalépett. A megmaradt 7 pályázó közül volt egy olyan is, aki a jegyzői oklevélén kívül államiudományi vizsgával is rendelkezett. Azonban a szavazás 3 helybeli jelöltre történt. Tóth József helyettes jegyzőre, László Ignác községi irnokra és Faragó Péter sándorfalvi helyettes jegyzőre. L. Tóth József 8 szavazatot, László Ignác 11-et és Faragó Péter 26 szavazatot nyert, minélfogva Tasnády Antal főszolgabíró Faragó Pétert általános szótöbbséggel megválasztott IV-ik jegyzőnek jelentette ki, ki amennyiben jelen volt, az esküt nyomban le is tette.

Szózat a magyar szőlőbirtokosokhoz.

A teljes megsemmisülés veszélyéből szerencsésen megmenekült hazánk szőlőművelése, a filloxera által elpusztított szőlőparlagok nagy része felújított és tizezernyi holdjait a sivar terméketlen homokterületeknek is meghódítottuk ezen legintenzívebb gazdasági águnk.

Mennyi fáradság, mily áldozatkészség, mily rendíthetetlen hit egy szebb jövőbe tette ezt csak lehetővé!

Gazdáink vagyonuk romjait, hitelök végső megfeszítését fektették bele, hogy ismét talpra állítsák szőlőművelésüket és visszahódítsák régi feledékenységbe merült jó hírnevét a magyar bornak, a magyar szőlőnek.

És most, midőn a befektetett tőkének és a ráfordított munkának jövedelmezni kellene, azt tapasztaljuk, hogy a borárok egyre esnek, a csemegezőlő tulprodukczióval küzd, a fogvasztás egyre csökken és kivételünket megteremtleni nem vagyunk képtelenek, hanem még a legelkeseredettebb harcot kell folytatnunk, hogy az olasz bort, a török szőlőt, a görög mazsolát és mindenféle cognacot, pezsgőt hazánktól kiszoríthassunk.

Reformálni kell a boritaladót, a borpálinka utáni illetékeket, az agrárkölcsönt, istápolni kell a pincze- és szőlőértékesítő szövetkezeteket, szerveznünk a borárve-

réseket, a fővárosban állandó borvásárt berendeznünk, minden tőlünk telhető eszközzel előmozdítanunk a borfogyasztást és csökkentenünk a termelési költségeket, ha azt akarjuk, hogy az a 700 millió korona, mely értéket a magyar szőlők képviselnek, jövedelmezzen és kétségbeesett termelőink szőlőik kivágása után vándorbotot ne vegyenek kezökbe.

Óriási feladatok várnak megoldásra, melyek azonban az egyesek, vagy a kevesek erejét sokszorosan túlhaladják.

Össze kell állaniok mindazoknak, akik a magyar szőlőművelés keserves állapotát nem csak érzik, de segíteni is akarnak rajta, akik nem csak keseregni, de akarni is tudnak.

Szervezkednünk kell, mert a tetteknek ideje elérkezett!

A Pozsonyban f. évi szeptember havában lezajlott II. országos szőlészeti és borászati kongresszus teljes nyíltsággal és a résztvevő tagok százainak élénk helyeslése mellett tárta fel mindazokat a bajokat, melyek hazánk szőlőművelését sújtják és melyeknek nagy részét már rég sikerrel leküzdhattük volna, ha idejében összeállunk és az egyesülésben rejlő erőt felhasználjuk tettek véghezvitelére.

Ennek az óriási gazdátársadalomnak, mely Magyarországon szőlőműveléssel foglalkozik, (hozzávetőlegesen számítás szerint 4-500 ezer ember!) még a mai napig nem volt országos szervezete, mely kellő súlytal és megfelelő anyagi eszközökkel küzdött volna az összesség érdekében.

Innen a bajok halmazá, innen a tehetetlenség minden veszedelemmel szemben.

Ezen a rég érzett hiányon az öntudatra ébredt szőlőbirtokosok Pozsonyban egybegyűlt képviselői végre segíteni kívánt: megalakította a «Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületét», mely zászlója köré kívánja gyűjteni mindazokat, akik a magyar bor régi hírneve, a szőlőművelés rentabilitása, a régóta túrt sérelmek megszüntetése, a birtokos osztály jóléte érdekében cselekedni is akarnak.

Az egyesület évi tagsági díja oly csekély, (évi 8 korona) hogy e tekintetben a legolcsóbb az összes országos egyesületek közt. Módot kell nyújtani, hogy ne csak azok léphessenek be a szőlősgazdák együletébe, akik ez elől bármi oknál fogva ki nem térhetnek, hanem arra is, hogy a magyar intelligens szőlőtermelő közönség teljes számban iratkozhassek be a tagok közé.

Nagygyá, hatalmassá, akcióképessé csak akkor lesz az egyesület, ha az rövidesen több ezer tagot számlál és nincs az a legutolsó szőlőtermelő község, melyekben az együletnek néhány képviselője ne lakjék. Ne várjuk, hogy előbb hadd léphessenek be mások és a felmutatott eredmény legyen döntő a mi magatartásunkra nézve, hanem lépünk be azonnal és valamennyien, akik hazánk szőlőtermelésének felvirágzását kívánjuk és a kiknek anyagi érdekei azzal összeshövdtek.

Büszkén szoktunk arra hivatkozni, hogy az összes gazdasági ágak közt a szőlőtermelés nevezheti magáénak a legnagyobb számú intelligenciát, ennek sorában a szellemi arisztokrácia teljes számban képviselve van: tanárok, bírák, lelkészek, orvosok, hivatalnokok, ügyvédek, mérnökök, gyógyszerészek, kereskedők, iparosok stb. Mutassák most meg, hogy azt a nagy szellemi tőkét egy táborba összegyűjteni hajlandók és a magyar szőlőművelés számára hasznosítani képesek.

Lépjének be minél nagyobb számmal az egyület alapító tagjai közé, hisz az alapítványok összege oly alacsonyban állapított meg (200 kor.) és ez az összeg is három év alatti részletekben fizethető le, ami a kevésbé jómóduaknak is lehetővé teszi, hogy nevüket hazánk szőlőregenerációjának apostolai közt megörökíthessék.

A tettek propagandája szorítsa háttérbe a meddő panaszt és elégtelenséget, mely az önbizalmat csökkentvén, a helyzet javulására kínálkozó alkalmat is elmulasztja.

Tagsági belépési nyilatkozatokat, taggyűjtő íveket, részletes alapszabályokat bárkinek kívánatra küld és minden tudakozódásra felvilágosítást ad az egyesület igazgatósága (Budapest, IX. Üllői-ut 25.)

Az egyesület választmánya nevében:

gróf Zselénski Róbert orsz. képvis., elnök,
baró Bohus László főrendiházi tag, Baross Károly, dr. Bernáth Béla, Hertelendy Ferencz, országos képviselők, alelnökök.

Dr. Drucker Jenő igazgató.

Dr. Kövessy Ferencz titkár.

UJDONSÁGOK.

Lapunk tisztelt olvasóinak és munkatársainak boldog új évet kívánunk.

— A csongrádi választás a vármegyén.

A csongrádi választókerület választási jogának 5 évre történt felfüggesztéséről értesítette a belügyminiszterium a vármegye törvényhatóságát. Az állandó választmány egyszerűen tudomásvételre ajánlotta a miniszteri leiratot. Dr. Tasnády Antal azonban azt ajánlotta, hogy a megye is küldjön ki vizsgálatot annál is inkább, amennyiben a «Csongrádi Lap» annak idejében azt írta, hogy a csongrádi szabadelvű pártiak a parlamenti vizsgálóbizottság előtt oda-irányítják vallomásukat, hogy Csongrád választási joga felfüggesztessék. Együttal kijelentette dr. Tasnády Antal, hogy két választáson volt jelen nálunk, de mind a két választás példás rendben, minden visszaélés nélkül folyt le. Örülünk rajta, hogy végre akadt egy tisztességes ellenzéki férfiú, aki szemtanuja volt a választásnak és éppen azért arról becsületes nyíltsággal szól és nem iparkodik a rágalom fertőjébe durkálni, mint azt egy cikkében Bartha Miklós tette. Tartozunk tehát vele, hogy dr. Tasnády Antalnak ezuttal köszönetet mondjunk tisztességes nyilatkozatáért. Különben erre a tárgyra még visszatérünk.

— Nem lesz adóvégrehajtás. Lukács László pénzügyminiszter egy rendeletet adott ki, melyben az adóvégrehajtást tekintettel az ünnepekre január 3-ig felfüggeszti. A pénzügyminiszter úr rettenetes humánus eljárását mindenestre örömtől könyves szemekkel fogadják azok, akik attól féltek, hogy a karácsonyi mákos kalácsot letalálják foglalni karácsony napján és karácsony másnapján már el is találják árverezni a legtöbbet ígérőnek. Ez a nyul fark hosszúságú kegyes jóindulat valóban megérdemli, hogy egyes lapok mint örömhirt közölgék hasábjaiokon. Mi is közölgük tehát, hogy a karácsonyi szent napok alatt nem volt foglalás, de január 3-ikán jól vigyázzon ám magára minden szerencsétlen adóhátalékos, mert az adóvégrehajtókat egy álló hétig éhezette a pénzügyminiszter úr.

— Hymen hír. Szabó Géza csongrádi kereskedő f. hó 25-én tartotta eljegyzését Stern Adél kisasszonnyal, Stern Jakab termény-kereskedő leányával, Várpalotán. Gratulálunk!

— Rosszlelkű-e vagy mi? A f. hó 24-én tartott jegyzői választásnál L. Tóth József, ki eddig mint helyettes IV-ik jegyző működött, ki azon felül 25 éve szolgálja a községet, elbukott, kenyér nélkül maradt. L. Tóth József már egy ízben erre az állásra véglegesen meg lett választva, de akkor bátyja L. Tóth István, ki községi bíró volt, oly dolgoknak vitte neki, mely azután fegyelmet és elmozdítását vonta maga után. A f. hó 24-én lefolyt választásnál L. Tóth István nem hogy valamit tett volna öcsese L. Tóth József érdekében, ki az ő hóbortja miatt vesztette el annak idején állását, hanem még mint községi képviselő meg sem jelent és így rá sem szavazott testvéröccsére. Ehhez az eljárásához sem kell magyarázat.

— Eltörlik az adóhivatalokat. Nehogy valami indokolatlan nagy öröme induljon a közönség, sietünk kijelenteni, hogy csak az «adóhivatal» címet törlik el, egyebekben a régi marad ez az intézmény. Abból

az alkalomból, hogy a vármegyék 1903. január 1-től megszűnnek vagyont és pénzt kezelni, a törvény is megszünteti a «királyi adóhivatal» elnevezést és helyette a «magyar királyi állampénztár» címmel látja el az adóhivatalokat. A pénzügyminiszter azonban körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságához, hogy a törvény ezen intézkedését 1903. január 1-én még nem lépteti életbe, vagyis a kir. adóhivatalok egyelőre tovább is viselik a régi címet.

— Műkedvelői előadás. A helybeli iparos ifjakkól alakult műkedvelő társaság folyó hó 21-én adta elő Gécey István «Ördög mátkája» című kitérő népszínművét. Általában véve elmondhatjuk, hogy ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben fényes siker jutalmazta szorgalmukat és fáradságukat. A nagy terem zsúfolásig megtelt közönséggel és igen szívesen tapsolt a szereplőknek és józúteket kacagott Hírös Firtos Están bá' nagyot mondásainak és általában minden egyes tagját kitérte a társaságnak. De kezdjük előlről. Botár Márton kovács-mester uramat Patyi Antal játszotta és látszott alakításán, hogy foglalkozott vele mint szereti egy idősebb ember kacziás fiatal menyecske feleségét, igen jól adta a gondosan aggodó szerető férjét. Andort Schönfeld Adolf játszotta, mondhatjuk úgy belelőte magát szerepébe, hogy talán egy professionatus színész sem játszotta volna szebben; a szerep jól is meg volt választva egyéniségéhez, a szép hangjával egészen elragadta a közönséget, ugy annyira, hogy nem győzött eleget tapsolni. De jó volt partnere Takács Juliska is, szépen játszotta a szerelmes asszonyt, ha nem oly fiatal leány volna talán... de ez nem tartozik a dologra, látszott játéka, hogy tanulmányozta, csak utolsó jelenetében, mielőtt a törőbe ugrik, sem elég szenvedélyvel, sem elég lemondóan és szomorúan nem ment hogy mondjuk a halálba. Anna nényét, Vernes Juditot Régnor Francziska adta elő. Igazán meglepő volt a milyen hévvel és eredetiséggel adta elő szerepét. Mélyen átérzve, tele életkedvvel és szívóssággal helyre kis székegy leány volt. Játéka még nagyobb igényeknek is megfelelt volna. Baricza és Miklós, Fekete Mariska és Gyovay János igen jól voltak összeválasztva, szép pár volt, kár hogy Fekete Mariska szerepét több helyen nagyon monoton hangon adta elő, Gyovay János igen jól adta a félénk fiatal legénykét, de később egészen neki bátorodott és egész elemében volt. Nem hiába, hogy Hírös Firtos Están bá' volt a tanító mestere, hát a bá' ki is tett magáért, kiaknáza hálás jó szerepét teljesen és a közönség háládatos is volt érte; no hát szóljunk még az ő két oldalbordájáról, kiknek ugyan kis szerepük volt, de ebben a kevéssben is kimutatta ugy Komáromi Emmuska, mint Mayer Mariska, hogy tüzről pattant menyecske lesz belőlük, különösen Mayer Mariska igen temperamentusan játszotta meg kis szerepét. És ez áll a többi szereplőkre is, mind igen jól beváltak. Egyszóval elmondhatjuk, hogy nem várt sikert arattak. Végül meg kell említenünk külön a két rendezőt, igazán szépen hozták színre a darabot és helyesen fogták fel a szerző intenczióit és a dalbetéteket jól választották meg, a kardalok remekiek voltak. Egyszóval büszkék lehetnek ugy a rendezők, mint minden egyes szereplő. Mi pedig gratulálunk minden egyes szereplőnek a szép sikerhez és ezuttal fel is kérjük, hogy több ily élvezetes estét szerezzenek a közönségnek.

— Gyermekegyilkos anya. Kontra Anna fiatal cselédleány áldott állapotba jutott. Hogy szegényét elpalástolja, sógora házából éjnek idején kiszökött és gyermekét az udvaron hozva a világra és nyomban indult a Tiszára le és ott a vízmerigető lékbe bele is dobta az ártatlan gyermekét. A csendőrségnek ez tudomására jutva kereste ugy az anyát, mint a gyermeket, azonban a gyermekre ráakadni nem tudtak, az anya — ki ezen excursus folytán súlyos betegen fekszik sógora lakásán — mindent bevallott.

— A mulatság vége. Doktor Pál mámai dülői lakos mulatságot tartott tanyáján. Mulattak vigan ugy hajnalig, de akkor Szabó Imre, Szabó Pál, Balog János és Fekete Dezső összetűztek Tari Péterrel és ugy összeverték; hogy a kórházba kellett szállítani.

— Bál. A csongrádi munkások önképző köre, dal és szavalati estélyt rendez táncvizsgálommal egybekötve január hó 1-én a Vári Mari korcsmahelyiségében.

— Üngyilkosság. Pataki Péter helybeli csizmadia iparos lakásának padlásán fel-

akasztotta magát. Mire észrevették már halva volt.

— Drágább lesz az utazás. Január elsején új személy- és podgyász díjszabás lép életbe a magyar államvasutakon. Ebben az új tar ifában legfontosabb az, hogy az eddigi zona-díjszabást megváltoztatták, a zónarendszert megreformálták, vagyis nevezzük néven a gyermeket: az utazást megdrágították.

Eddig a távolsági forgalomban tizenégy vonalszakasz volt, ezután tizenhat lesz. Az új 15-ik zóna 301. kilométernél kezdődik s 400 kilométerig tart, a 16-ik zóna pedig 401 kilométertől bármely távolságig. Az árak pedig úgy alakulnak, hogy a két utolsó zóna a személy- és gyorsvonatoknál egyaránt, az első kocsiosztályban 3 koronával, a második osztályban 2 koronával, a harmadik osztályban pedig 1 koronával drágul.

Az új beosztás szerint tehát a személyvonatokon a 15-ik zóna árai: 21, 14 és 9 korona, a gyorsvonatokon: 27, 18 és 10 korona, a 16-ik zónában a személyvonaton 24, 16 és 10 korona, a gyorsvonaton 30, 20 és 21 korona.

Hölgyek öröme! Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legiobb szer a szépség ápolására az általam készített híres dr. Lehman-féle arczkenőcs. Egy tégyel ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudre 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arczképemmel ellátott tégyelt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelményt tenni. Gyárami Emil városi gyógyszerháza a Szent-Háromság-hoz Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

4-20

Közönség köréből.

Műkedvelői előadás.

A «Csongrádi Lap» mult heti számában fenti czim alatt egy közlemény jelent meg, amely közleményben az előadás tiszta jövedelmének hova fordításáról kérdez bennünket a szerkesztőség és azon nézetének ad kifejezést, hogy a műkedvelő ifjúság meg fog felelni tiszta jövedelmének hova fordításáról.

Ezen közlemény és azon általánosan elterjedt hír, hogy a műkedvelő saját zsebükre rendezték, indított bennünket arra, hogy ezen rágalmak ellen tiltakozunk és a meghívóból kimaradt jótékonycéltól a tisztelt műpártoló közönségnek felvilágosítást adjunk.

Ezen társaság most már a negyedik műkedvelő rendező elég szép anyagi sikerrel és a három előbbi előadásnak tiszta jövedelme, amely nem 5-10 koronát tett ki, csak egy esetben lett a szegény gyermekek felruházására és az önk. tüzoltók javára fordítva, két esetben pedig az iparos olvasókör kapta azt.

Daczára mindezeknek, a diszleteket, amely tudomásunk szerint az iparos olvasó köré és a melyet Szilvák János úr, a kert volt bérője részünkre mindenkor átengedett, ezuttal utánjárásunkra sem kaptuk meg. Most is mint ezelőtt, felkértük Réh József urat, hogy a diszleteket részünkre kieszközölni sziveskedjék. Réh úr tudomásunk szerint eleget is tett ezen kérésünkre, de nem így határozott a népkert jelenlegi bérője.

Midőn egyik társunk megbízásunk folytán — tehát nem csupán Schönfeld Adolf egyik rendezőnk megbízásából, — nála megjelent a diszleteket kérni, úgy nyilatkozott, hogy «az iparos ifjúságnak kiadom, de Schönfeldnek nem» másodsor nagyon hidegnek találta az időt arra, hogy a kerbe kimenjen, harmadszor a kert kulcsát nem találta és ennek következtében társaink, kik kocsival mentek a diszletekért, reggel 8 órá-tól 11-ig vártak abban a nagy hidegben a népkert előtt, mégse kapták ki az olvasó kör tulajdonát képező diszleteket.

Ez indított bennünket arra, hogy azon diszleteket, ami egy műkedvelői előadáshoz szükségesegek, apródonként beszerezzük.

A több oldalról reánk szórt rágalmakat vissza utasítva, arra kérjük a t. közönséget, hogy pártolásukkal bennünket továbbra is szerencsétlenül sziveskedjenek, hogy megkezdett utunkon tovább haladva, diszleteinket beszerezhessük és azután mennél többet tehesünk a jótékonycélt érdekében.

Bevétel jegyekért	219 K 40 f
Blázsik Mihály igazgató úr felülfizetése	» » 80 »
Ifj. Szilber János úr	» » 2 »

Összes bevétel	222 K 20 f
----------------	------------

Kiadás a beszerzett diszletek és kuliszszakkal együtt	199 » 88 »
---	------------

Maradt fölőleg	22 K 32 f
----------------	-----------

mely összeget ideiglenes pénztárnokunk Győry Ferencz úrnál helyezettünk letétbe.

A műkedvelői ifjúság.

IRODALOM.

Programm.

A Magyar Hirlap már teljes tizenkét esztendő óta szolgálja híven és osztatlanul a magyar közönség érdekeit.

Szinte páratlanul áll a Magyar Hirlap abban, hogy mindenképen teljesen független. Sem politikai pártnak, sem osztályoknak, sem a hatalomnak alárendelve nincsen. A legnagyobb szabadsággal hirdeti meggyőződéseit úgy a politikában, mint bármely társadalmi kérdésben is.

A Magyar Hirlap irányadója, parancsolója egyes-egyedül a közérdek. Ehhez képest politikai programja az eszményi liberalizmus, társulva a legtisztább demokracizmusmal. S mindebben is mindenképpel tetőig tartalig magyar.

A magyar érdekek feltétlen, megalkuvást nem ismerő szószólója és védelmezője a Magyar Hirlap. Pártok keretéhez semmiképpen sem kötötten hirdeti hazafias meggyőződését úgy a nagy, mint a kis dolgokban. A legéberebb figyelemmel kíséri mindazt, amivel a magyar nemzet sorsa bármely czimen összefügg.

A nemzeti kialakulás harczaiban és forrongásaiban a Magyar Hirlap a legélelénkebben figyelő, felvilágosító és irányító részt veszi. A közigazgatás tökéletesítését s az igazi magyar szempontoknak megfelelővé tételét: kiküzdendő programjait közt is első helyen sürgeti.

Munkatársak.

A Magyar Hirlap állandó munkatársai közt az ország elsőrangú írói és hirlapírói vannak. Míg egyrészt szépirodalmi közleményei, regényei, tárczái, s egyéb enémű cikkei, — megannyi irodalmi csemege; másrészt hirszolgálatát úgy megbízhatóság, mint gyorsaság és bőség szempontjából tökéletes és felülmúlhatatlan.

Rovatok.

A rovatok változatossága kimeríthetetlen a Magyar Hirlap hasábjain. A rendes hir-rovatokon kívül a "Társaság" című külön rovata van, mulattató közlemények számára. A nők pedig az asszonyok rovatában találják meg minden vasárnap az őket legközelebből érdeklő cikkeket és tudnivalókat egész gyűjteményét.

A Magyar Hirlap gyakran közöl érdekes magyarázó képeket is, amikor ezzel szolgálatot tehet a közönségnek.

Közleményei megválogatásában mindig a tisztult ízlés, az irodalmi színvonal, s a jóérköcs vezeti a Magyar Hirlapot.

Bárony István regénye.

Legközelebb teljesen magyar tárgyú és írói érdekes regényt kezd a Magyar Hirlap Bárony István tollából.

Kedvezmény.

Különös kedvezményekkel is bőségesen szolgál a Magyar Hirlap azoknak, akik előfizetők.

Január elsejével belépő negyedéves előfizetőink külön kedvezményként, ez ideig karácsonyi könyvajándékunkból 3 kötetet, féléves előfizetők hat kötetet kapnak teljesen ingyen. A könyveket az előfizetés beérkezése után azonnal megküldjük.

Emellett természetesen az 1903. évi karácsonyi könyvajándékból is annyi kötetet kapnak, ahány hónapig 1903. karácsonyig egyfolytában a Magyar Hirlap előfizetői voltak.

A január elsejével belépő negyedéves új előfizetők tehát 1903. karácsonyig tizenöt kötet regényt, a féléves új előfizetők tizenhét kötet regényt kapnak teljesen ingyen.

A Magyar Hirlap előfizetési ára: negyedévre: hét korona, félévre: tizenöt korona, egy hónapra: 2 korona 40 fillér.

A Magyar Hirlap kiadóhivatala, V., Honvéd-utca 10.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Boér Jakab

fő-utczai házában egy külső bejárattal bíró bútorozott szoba kiadó.

SZÓLÓOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és országai nemese gyökere és stílusossága melyben lecsiszolták az évek. Oltványok csak 90-100 forint. Mindenképpen legkiválóbb bor- és csomagolókból, felfűtés, teljes jóállamban. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszatérítési költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összegét hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenképpen ebből az előnyökből az Ön költségében házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKÉRLETÉS.

Gilócskák csomók és magvak. Országos híres gyárosok és stílusossága melyben lecsiszolták az évek. Oltványok csak 90-100 forint. Mindenképpen legkiválóbb bor- és csomagolókból, felfűtés, teljes jóállamban. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszatérítési költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összegét hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenképpen ebből az előnyökből az Ön költségében házához szállítva tekintheti meg.

Diócsomók.

Cím: "Bismarck" Előző Szószóló. Tolp. Nagy-Károly, u. p. Székelyhid.

Öngyilkosság,

tönkrejutás fenyegeti azt az embert, aki gyakori főfájásban szenved s baját nem gyógyítja kellő módon. Az ilyen szerencsétlen, izgatott lelki-állapotában önmagával és a világgal is meghasonlik. Akinek a **feje fáj**, vegye meg sürgősen a legbiztosabb szert, a **Fortuna Migrain pasztillát**, melyből 1 drb 30 fillér, 12 drb 2 korona 80 fillér. Kapható: **Schubert Arnold** Fortuna gyógytárában Budapest, VII. Csengery- és Dob-utca sarkán. = Csomagolás nem számítatik! =

Hirdetések

jutányosan felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés rekedtség és elnyálkásodás, ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Csongrádon: Nigrinyi Zoltán, Ungvári József és Vladár Sándor gyógyszertárában.

Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára réz-, fa-, fuvó- és vonós hangszerekben.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetok, trombiták, czimbalomok.

Általán konstruált TÁROGATÓK 30 frttól feljebb iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb elpusztíthatatlan hangokkal. Különlegesség: acélhangú hangverseny-harmonikák, saját minták.

Teljes zenekar felszerelések

a legjutányosabb árban előnyös feltételek mellett.

Képes árjegyzékek

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmonikákról **ingyen és bérmentve.**

